

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/200/2018
Identifikačné číslo spisu:	7214229136
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7214229136.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne T. R., bývajúcej v C., proti žalovanému T. W., bývajúcemu v V., zastúpenému JUDr. Beátou Pitorákovou, advokátkou s o sídlom v Košiciach, Kováčska č. 17, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 37 C 205/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 19. októbra 2017 sp. zn. 9 Co 399/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. marca 2016 č. k. 37 C 205/2014-842 bezpodielové spoluvlastníctvo manželov po rozvoze žalobkyne a žalovaného vypořiadal tak, že do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal hnutelné veci špecifikované v rozsudku a vklad na účte č. XXXXXXXXXXXX/XXXX so zostatkom 206,88 € vedený v A. Do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal hnutelné veci špecifikované v rozsudku, vklad na účte č. XXXXXXXXXXXX so zostatkom 0 USD vedený v E. a vklad na bežnom účte č. XXXXXXXXXXXX vedený v E. so zostatkom 623 €; záväzky voči A. titulom mladomanželských pôžičiek na účte č. XXXXXXXXXXXX/XXXX so zostatkom 319,86 € a na účte č. XXXXXXXXXXXX/XXXX so zostatkom 512,06 € a záväzok voči spoločnosti U.S. Steel Košice, s.r.o. titulom pôžičky v sume 4 979,09 € a nehnuteľnosť zapísanú na LV č. XXXXX okres C., U., katastrálne územie E., parcela č. 516 o výmere 18 m² zastavaných plôch a nádvorí a na parcele č. 516 garáž, súpisné číslo 171. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie jej podielu sumu 1 036,52 €, zaplatiť štátu súdny poplatok za konanie o vypořiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 351,50 € na účet súdu prvej inštancie a nahradiť štátu trovy konania v sume 155,13 € na účet súdu prvej inštancie, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výslovil, že žalobkyňa nie je povinná platiť súdny poplatok za konanie o vypořiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov a že štát nemá právo na náhradu trov konania voči žalobkyni. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že po vykonanom dokazovaní, pri rozhodovaní o prikázaní jednotlivých vecí niektorému z účastníkov konania prihliadal na ich vôľu získať predmetnú vec do výlučného vlastníctva, na to, kto ich

mal naposledy v držaní, a u ktorého došlo k ich amortizácii, ako sa ten-ktorý z účastníkov pričínil o ich nadobudnutie, ktorý z nich je na ňu väčšmi odkázaný a napokon aj na ich solventnosť v súvislosti s povinnosťou vyplatenia podielu druhému účastníkovi a na účelné využitie veci. K otázke, či byt č. 14 nachádzajúci sa na O. patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov súd prvej inštancie uviedol, že vo veci nebolo sporné, že predmetný byt bol pridelený rodičom žalovaného. Následne na základe výmeru Stavebného bytového družstva II Košice z 21. októbra 1991 bol predmetný byt pridelený žalovanému, pričom zároveň je na výmere poznámka, že ide o prevod členských a užívacích práv z F. W. Žalovaný listom z 8. apríla 1992 požiadal v súlade so zák. č. 42/1992 Zb. o prevod vlastníctva k bytu a nebytovému priestoru, ktorý užíval. K týmto úkonom došlo pred uzavretím manželstva žalovaného so žalobkyňou. Správa bytového domu II Košice pozvánkou z 28. novembra 1994 vyzvalo žalovaného na podpis zmluvy, keďže splnil podmienky pre prevod družstevného bytu do vlastníctva. Za trvania manželstva, presný dátum nie je čitateľný, bol vklad vlastníckeho práva na základe zmluvy Katastrálnym úradom v Košiciach povolený 15. februára 1995 a právne účinky vkladu nastali 15. decembra 1994, Stavebné bytové družstvo II a žalovaný uzavreli zmluvu o prevode vlastníctva družstevného bytu k bytu na IV. poschodí bytového domu na O.. Súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade žalovaný nadobudol členstvo a nájom družstevného bytu ešte pred uzavretím manželstva so žalobkyňou a uzavretím manželstva im vzniklo právo spoločného nájmu družstevného bytu, nevzniklo im však spoločné členstvo v družstve. O., že aj s poukazom na ustanovenia § 16 ods. 1 a § 28 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z.z.“), ktoré jednoznačne zakotvujú prevod družstevného bytu do vlastníctva len toho z manželov, ktorý je členom družstva; Stavebné bytové družstvo postupovalo správne, keď družstevný byt previedlo do vlastníctva žalovaného, ktorý bol výlučným členom družstva. Na základe uvedeného tak súd prvej inštancie uzavrel, že byt nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Ďalej uviedol, že žalobkyňa tvrdila, že zo svojich výlučných prostriedkov, ktoré jej boli darované rodičmi a zo spoločných prostriedkov vynaložila na majetok žalovaného (byt), peniaze, pričom tieto tvrdenia, že išlo o jej výlučný majetok vynaložené na rekonštrukciu bytu, žiadnym spôsobom nepreukázala, súd prvej inštancie teda považoval takto vynaložené prostriedky za prostriedky vynaložené zo spoločných peňazí. Poukázal na to, že doklady o nákupe rôznych stavebných a iných materiálov v žiadnom prípade nepreukazujú, že ich uhrádzala žalobkyňa a že tieto boli použité v byte žalovaného (s výnimkou tých, kde je uvedené priezvisko žalovaného a jeho adresa). Na preukázanie týchto skutočností nenavrhol žiadne dokazovanie a žalovaný predmetné doklady spochybňoval. Na základe uvedeného teda súd prvej inštancie vynaložené investície do bytu vo vlastníctve žalovaného vo výške 1 997,38 € započítal a to v podiele 1/2, t. j. vo výške 998,69 €, ako investície vynaložené zo spoločných peňazí na majetok vo výlučnom vlastníctve žalovaného. Súd prvej inštancie konštatoval, že iná situácia je, čo sa týka nadobudnutia garáže, pričom uviedol, že v konaní bolo nesporné, že členské práva ku garáži patrili rodičom žalovaného, ktorí dohodou o prevode členských práv a povinností uzavretej 7. júla 1994 previedli na nadobúdateľov, a to na žalovaného ako člena družstva a jeho manželky, členské práva mali ako nájomcovia garáže. Zároveň, tým istým dňom, Správa budovy domu IV Košice ako prevádzajúci a člen družstva žalovaný a jeho manželka, ako nadobúdateľa, uzatvorili na základe zák. č. 42/1990 Zb. a zákona č. 182/1993 Z.z. zmluvu o prevode družstevnej garáže do vlastníctva nadobúdateľov, pričom predmetom prevodu bola družstevná garáž č. 171/2 v lokalite NM - 23 Inžinierska. Zároveň v čl. 4 predmetnej zmluvy je uvedené, že cena garáže je 8 943 Sk a rovná sa členskému podielu pripadajúcemu na garáž. Rodičia žalovaného 7. júla 1994 a strany sporu - žalovaný a žalobkyňa prehlásili, že sa vzájomne finančne vysporiadali vo výške 8 943 Sk. Ide o výšku zostatkovej hodnoty členského podielu zhodnoteného členom, ako to vyplýva z dohody o prevode členských práv a povinností. Súd prvej inštancie poznamenal, že keďže k prevodu členských práv a povinností ku garáži došlo na základe dohody zo 7. júla 1994 na obidve strany sporu, t. j. na žalobkyňu a na žalovaného, ktorí následne ako členovia družstva odkúpili predmetnú garáž, a následne aj pozemok pod touto garážou, preto ako garáž, tak aj pozemok pod garážou boli nadobudnuté za trvania manželstva a patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Súd prvej inštancie tak prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného osobné motorové vozidlo a aj garáž, vrátane pozemku. Zdôraznil, že samotný príbuzenský pomer na strane žalovaného, vzťah rodič a dieťa, neznamena väčšie pričinenie sa o nadobudnutie nehnuteľnosti (garáže a pozemku) a teda odklon od zásady rovnakých podielov oboch manželov na majetku nadobudnutom do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Súd prvej inštancie preto majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov vyporiadal rovným dielom.

Žalobkyni bol prisúdený majetok v celkovej čistej hodnote 5 873,08 € (5 666,20 plus 206,88 €), pričom jej podiel na aktívach mal byť vo výške 8 816,41 € a na pasívach vo výške 2 905,50 €, na aktívach má podiel vo výške 5 873,08 €, doplatok predstavuje sumu 2 943,33 €. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa nemá žiadne pasíva, pričom jej podiel na nich by mal byť 2 905,50 €, že má nárok na doplatenie podielu na majetku vo výške 37,83 €. Ďalej uviedol, že žalovanému bol prisúdený majetok v celkovej čistej hodnote 11 759,75 €, pričom jeho podiel na aktívach mal byť 8 816,41 € a na pasívach 2 905,50 €, na aktívach má podiel vo výške 11 759,75 €, navýšenie je 2 943,33 €. Pasíva žalovaného sú 5 811,01 €, jeho podiel na nich je 2 905,50 €, t. j. dvojnásobok. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaného podiel na čistej hodnote majetku je navyše o 37,83 €, t. j. o tú sumu, na ktorú má žalobkyňa právo titulom vyrovnania podielov na majetku. Predmetnú sumu navýšil o investície, ktoré boli zo spoločných prostriedkov vynaložené do bytu vo výlučnom vlastníctve žalovaného vo výške 998,69 €. Urobil záver, že na vyrovnanie podielov je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni 37,83 € plus 998,69 €, t. j. spolu 1 036,52 €. O trovách konania rozhodol podľa § 148 ods. 1 a § 150 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

2. Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobkyne a žalovaného rozsudkom z 19. októbra 2017 sp. zn. 9 Co 399/2016 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách štátu vo vzťahu medzi žalovaným a štátom tak, že štátu náhradu trov konania voči žalovanému nepriznal; v zostávajúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a vyslovil, že stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že v danom prípade súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval. K námietke žalobkyne, že družstevný byt, ktorý podľa nej patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, odvolací súd uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade žalovaný nadobudol členstvo v stavebnom bytovom družstve a nájom družstevného bytu ešte pred uzavretím manželstva so žalobkyňou, že uzavretím manželstva im vzniklo právo spoločného nájmu družstevného bytu, avšak nevzniklo im spoločné členstvo v družstve. Upríamil pritom pozornosť na súdnu prax, a to rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 172/2012, 3 Cdo 291/2006, R 40/2002. Konštatoval, že už aj so zreteľom na uvedenú súdnu prax, bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti potvrdiť. K odvolaniu žalovaného, ktoré smerovalo proti výroku o povinnosti uhradiť na vyrovnanie podielu žalobkyni čiastku 1 036,52 € a voči jeho povinnosti uhradiť trovy konania 351,50 € za podanú žalobu a nahradiť štátu trovy konania vo výške 155,13 €, odvolací súd uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje so záverom súdu ohľadom zostatku pôžičky ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, vybranej počas manželstva u zamestnávateľa žalovaného, ktorý ku dňu právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva bol 150 000 Sk, ktorú pôžičku spláca žalovaný (4 979,09 €), ktorá suma bola započítaná ako hodnota pasív patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ich celková výška bola 5 811,01 €, pričom bol zohľadnený podiel žalovaného na pasívach v rozsahu 1/2, t. j. 2 905,50 €, ktorá suma bola žalovanému započítaná a odpočítaná od jeho povinnosti na výplatu žalobkyne z titulu vyrovnania jeho podielu pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. K výhradám žalovaného týkajúcich sa hnutelných vecí prikázaných do výlučného vlastníctva žalobkyne a k jeho námietkam ohľadom nesprávneho vyhodnotenia dôkazov a zostatkovej hodnoty hnutelných vecí uviedol, že tieto výhrady už v odvolacom konaní nemožno zohľadniť, lebo žalovaný ich pred súdom prvej inštancie neuplatnil a tieto mohol uplatniť, až do vyhlásenia uznesenia súdom prvej inštancie o skončení dokazovania, pričom zástupcovia strán sporu nemali ďalšie návrhy na dokazovanie. K námietkam žalovaného, že žalobkyňa sa žiadnou mierou nepričinila o nadobudnutie a udržanie garáže a pozemku pod ňou, odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie urobil správny právny záver, keďže k prevodu členských práv a povinností ku garáži došlo na základe dohody zo 7. júla 1994 na obidvoch manželov, ktorí spoločne ako členovia družstva odkúpili predmetnú garáž a následne aj pozemok pod touto garážou, za trvania manželstva, preto patria do ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Aj keď sa o získanie garáže pričinil žalovaný, nie je dôvod na nepriznanie podielu z garáže v rozsahu 1/2 pre žalobkyňu. Ďalej odvolací súd konštatoval, že odvolacie námietky žalovaného voči jeho povinnosti nahradiť trovy štátu 155,13 € sú opodstatnené (zostatok neuhradeného znalečného po odpočítaní zloženého preddavku na trovy znaleckého dokazovania). Konštatoval, že znalecké dokazovanie, vykonané v prejednávanej veci bolo za účelom zistenia všeobecnej hodnoty bytu. Išlo o ocenenie všeobecnej hodnoty členského podielu v Stavebnom bytovom družstve Košice II ku dňu nadobudnutia predmetného bytu do bezpodielového

spoluvlastníctva manželov, vrátane doplnenia znaleckého dokazovania a bolo v prejednávacom spore nadbytočné, lebo z vykonaného dokazovania vyplýva, že predmetný byt, resp. zostatková hodnota členského podielu v Stavebnom bytovom družstve II v Košiciach do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nepatrí, preto nebolo potrebné zisťovať jeho výšku. Vzniknuté trovy štátu - znalečné boli nedôvodné a preto podľa § 148 O.s.p. podľa výsledkov konania štát proti žalovanému nemá právo na náhradu trov, ktoré platil. Preto bolo potrebné rozhodnutie vo výroku o trovách štátu vo vzťahu medzi žalovaným a štátom zmeniť a štátu náhradu trov konania voči žalovanému nepriznať. V zostávajúcej časti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 369 ods. 1, § 255 a § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil s poukazom na § 420 písm. f/ CSP ako i s poukazom na § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Namietal, že o neštandardnosti postupu odvolacieho súdu svedčí jeho postup, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktoré bolo vyhlásené 19. októbra 2017 uviedol, že na základe oznámenia právneho zástupcu žalobkyne z 24. októbra 2017, že žalobkyňa uzavrela manželstvo, preto v konaní pokračoval so žalobkyňou, ktorej priezvisko sa zmenilo. Obdobne neobjektívne postupoval podľa názoru žalovaného odvolací súd aj pri vyhodnotení jeho odvolacích dôvodov, čím porušil jeho oprávnené záujmy. Uviedol, že súd prvej inštancie a rovnako odvolací súd neakceptovali počas celého priebehu konania výpoveď žalovaného, ale i predložený listinný dôkaz, že zostatok pôžičky vo vzťahu k 30. aprílu 2000 predstavoval sumu 155 416,70 €. Žalovaný nikdy nesúhlasil, že jeho záväzok voči zamestnávateľovi je nižší o 5 416,70 Sk, a preto nemohol „zhodne tvrdiť, že pôžička na auto bola ku dňu zániku manželstva vo výške 150 000 Sk“. Tak ako súd prvej inštancie i odvolací súd svojím rozhodnutím poškodil v tejto časti žalovaného o sumu 179,80 €. Za nesprávne taktiež považoval, že súd prvej inštancie určil hodnotu hnuťelných vecí patriacich do výlučného vlastníctva žalobkyne vo výške 5 606,20 €, s ktorou sa stotožnil i odvolací súd, hoci výpočtom mala byť hodnota vo výške 5 633,34 € (matematická chyba v neprospech žalovaného). K tejto sume je potrebné prirátat aj vklad na účte v A. vo výške 206,88 €. Ďalej uviedol, že hodnota hnuťelných vecí patriacich do výlučného vlastníctva žalovaného bola určená súdom prvej inštancie vo výške 6 304,04 € a do tejto sumy bola započítaná hodnota osobného motorového vozidla nezohľadňujúc, že žalovaný mal k zániku manželstva na toto auto ešte záväzok, preto mala byť do aktív hnuťelných vecí započítaná iba hodnota v sume 816,02 €. Tento názor zdieľal z dôvodu, že žalobkyňa žiadnym spôsobom neparticipovala na úhrade pôžičky. Hodnota hnuťelných vecí patriacich do výlučného vlastníctva žalovaného v skutočnosti činila sumu 1 181,16 € a k tejto sume je potrebné pripočítať aj vklad na účte v E. vo výške 623 €. Poznamenal, že súd prvej inštancie a rovnako tak odvolací súd nerozhodovali o pôžičkách, ktoré ku dňu vynesenia rozsudku boli v plnej miere zaplatené žalovaným. Nesprávne právne posúdenie veci videl v tom, že súdy pri hnuťelných veciach, ktoré súviseli s užívaním bytu, neakceptovali zaužívanú súdnu prax, keď vychádzali z nadobúdacej ceny a nie zostatkovej ceny (ku dňu rozvodu). Za extrémne nespravodlivé považoval nepriznanie trov konania voči žalobkyňi, ktorá svojím správaním ako i konaním spôsobila a naďalej spôsobuje žalovanému neúmerne vysoké náklady spojené s vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode. Na základe uvedeného navrhol vyhovieť dovolaniu a rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť príslušnému súdu. V podaní označenom ako „Doplnenie k Dovolaníu.“ rozšíril žalovaný svoje dovolanie i o zrušenie povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok z a konanie o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 351,50 €.

4. Žalobkyňa sa k dovolaniu žalovaného písomne nevyjadřila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým je možné napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pri splnení zákonom stanovených predpokladov a podmienok. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP) a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania, resp. predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie dovolaním napadnúť (úspešne). Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7.1. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.2. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8. Žalovaný v danom prípade vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP a z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

9. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9.1. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolaťela tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017).

9.2. Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovaného, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov A. republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Pojemovým znakom vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ CSP je, že a/ k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom, ktorý b/ znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva c/ v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11.1. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017).

11.2. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah,

spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 Cdo 18/2018, 2 Cdo 39/2018, 3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval už ústavný súd (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018) podané sťažnosti však odmietol s odôvodnením, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

12. Pokiaľ žalovaný namieta, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nemá zákonom stanovené náležitosti a naznačuje, že je nepreskúmateľné, lebo náležite nereaguje na jeho odvoláciu argumentáciu, dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

12.1. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

12.2. Dovolací súd mal na zreteľ, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). V posudzovanom prípade dovolací súd zmenil výrok rozsudku súdu prvej inštancie týkajúcej sa poplatkovej povinnosti žalovaného voči štátu a vo zvyšnej časti potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu (I. ÚS 259/2018). Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií (chápaných ako celok) je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval dovolací súd, aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil. V odôvodnení ich rozsudkov sú citované ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Prijaté rozhodnutie náležite vysvetlili.

12.3. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že dovolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom súladným so zákonom. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že dovolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

13. Pre prípad, že žalovaný vytýka odvolaciemu súdu nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie [možnosť tejto námietky prichádza do úvahy s ohľadom na obsah dovolania (§ 124 CSP)], najvyšší súd pripomína, že (ani prípadné) nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

14. K námietke žalovaného týkajúcej sa neštandardného postupu odvolacieho súdu, ktorý vo svojom rozsudku z 19. októbra 2017 uvádza, že na základe podania právneho zástupcu žalobkyne z 24. októbra 2017, ktorým oznámil, že žalobkyňa sa vydala a zmenila priezvisko, pokračoval v konaní so žalobkyňou, ktorej priezvisko sa zmenilo na R., dovolací súd uvádza, že rozsudok odvolacieho súdu bol vyhlásený 19. októbra 2017, na vyhotovenie rozhodnutia súdu má však príslušný sudca lehotu 30 dní od vyhlásenia rozhodnutia. Najvyšší súd poznamenáva, že zmena priezviska žalobkyne v danom prípade neovplyvnila zmenu výroku rozhodnutia. Dovolací súd zároveň poznamenáva, že porušenie práva na spravodlivý proces žalovaného nenastala ani namietanou matematickou chybou v neprospech žalovaného. Dovolací súd uvádza, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie zjavná matematická chyba nevyplyva. Súd prvej inštancie na strane 22. svojho rozsudku uvádza, že žalobkyni bol prisúdený majetok v celkovej čistej hodnote 5 873,08 € (5 666,20 plus 206,88 €). Nejde teda o nesprávny matematický výpočet ako to uvádza dovolateľ.

15. Naostatok, k časti dovolania namietajúcej prípustnosť dovolania žalovaného podľa § 420 písm. f/ CSP dovolací súd, obdobne ako v iných prípadoch (3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 131/2017, 5 Cdo 151/2017, 7 Cdo 99/2017, 8 Cdo 200/2017) pripomína konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnuté v jeho rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014, v zmysle ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti.

16. Žalovaný ďalej v dovolaní uviedol, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Otázkou relevantnou z hľadiska tohto ustanovenia môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie alebo aplikácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v ustanoveniach § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (1 Cdo 126/2017, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 132/2017, 4 Cdo 207/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 221/2017). Ak dovolateľ odôvodní prípustnosť dovolania odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je povinný v dovolaní výslovne uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako mal odvolací súd právnu otázku správne vyriešiť a zároveň musí špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri svojom rozhodovaní odkloniť (R 83/2018).

17. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnil, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 21/2017). Do ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikátúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

18. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) odvolacieho súdu, ktoré naplňa pojem ustálená prax odvolacieho súdu (1 Cdo 206/2016, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 27/2017, 4 Cdo 95/2017, 6 Cdo 27/2017, 6 Cdo 35/2017, 7 Cdo 7/2018). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1

písm. a/ CSP.

19. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd (inak by totiž neprípustne konal a rozhodoval ako súd tretej inštancie) a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa, resp. advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa (2 Cdo 167/2017, 3 Cdo 235/2016, 5 Cdo 13/2018, 7 Cdo 114/2018, 8 Cdo 78/2017).

20. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pritom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na zistenie (prijatie záveru), či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu. Pokiaľ dovolateľ nevysvetlí, ktoré rozhodnutie treba považovať za „skorší prípad“, dovolací súd nemá podklad pre takéto posudzovanie, čo v konečnom dôsledku znamená, že nemôže prikrôčiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu. Ten istý dôsledok má, ak dovolateľ odkáže na „skoršie“ rozhodnutie, ktoré sa však týka skutkovo a právne odlišnej právnej veci, prípadne riešenia neidentickej právnej otázky.

21. V preskúvanom prípade žalovaný v dovolaní namietal, že súdy neakceptovali zaužívanú súdnu prax, keď pri určení ceny vecí, ktoré súviseli s užívaním bytu, vychádzali z nadobúdacej ceny a nie zostatkovej ceny (ku dňu rozvodu). Žalovaný s a nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi odvolacieho súdu. Dovolateľ však v dovolaní nepoukázal na žiadne rozhodnutie najvyššieho súdu, od ktorého by sa súdy nižších inštancií odklonili.

22. Dovolací súd v danom prípade, aj napriek tomu, že dovolateľ v dovolaní neoznačil rozhodnutie najvyššieho súdu, od ktorého sa mal odvolací súd a rovnako súd prvej inštancie odkloniť, poukazuje na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 MCdo 10/2011, publikované v časopise Zo súdnej praxe č. 40/2012, v ktorom sa uvádza, že v prípade investícií zo spoločného majetku manželov do ostatného majetku jedného z nich, sú prostriedkami, ktoré je tento manžel v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka povinný nahradiť, prostriedky skutočne na tieto investície vynaložené. Pri ich zisťovaní sa vychádza z ceny vecí a prác vložených do jeho ostatného majetku v čase, kedy boli vynaložené a nie z východiskovej hodnoty alebo všeobecnej hodnoty zhotovenej veci v oddelenom majetku jedného z manželov.

22.1. Dovolací súd konštatuje, že pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva má každý z manželov nahradiť, čo zo spoločného sa vynaložilo na jeho osobný majetok. Ide náklad, ktorý bol vynaložený v dobe minulej a jeho výška ku dňu zániku manželstva ani ku dňu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva nie je nijako modifikovaná. Tým, čo je povinný nahradiť jeden z manželov v prípade investícií do jeho domu zo spoločného majetku sú finančné prostriedky na tieto investície skutočne vynaložené. Ak ide o nadobudnutie vecí, ktoré boli zabudované do domu jedného z manželov, prípadne o náklady na prácu s tým spojené, sú určujúce ceny týchto vecí a prác v čase, keď boli vynaložené. Zákonodarca vychádza z toho, že manželia - spoločne - vynaložili spoločné prostriedky na osobný majetok jedného z nich, a boli s týmto jeho použitím uzročené s vedomím toho, že ich „vrátenie do bezpodielového spoluvlastníctva“ bude pripadať do úvahy len pri jeho vyporiadaní. Potom však vo výške skutočne vynaloženej, teda nie v cene zabudovaných vecí a vynaloženej práce, ktoré by mali ku dňu zániku manželstva, resp. ku dňu rozhodovania súdu, to znamená, že ani v prípadnej vyššej alebo nižšej cene. Práve princíp vyporiadania spočívajúci v tom, že sa tak vyporiadava to, čo bolo medzi manželmi v zhode na osobný majetok jedného z manželov vynaložené, tiež vylučuje, aby takéto vyporiadanie bolo nemorálne.

22.2. V danom prípade odvolací súd v napadnutom rozsudku nevyjadril žiadny právny názor, úvahu alebo konštatovanie, ktorými by sa odklonil od týchto právnych záverov vyjadrených v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 6 MCdo 10/2011. Žalovaný tak nedôvodne namieta odklon od judikatúry najvyššieho súdu.

22.3. So zreteľom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP prípustné.

23. K časti dovolania, v ktorom dovolateľ napáda výroky rozhodnutia odvolacieho súdu týkajúce sa

súdneho poplatku a trov konania, dovolací súd uvádza, že vychádzajúc z obsahu dovolania (§ 124 CSP) vyplýva, že v danom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP a napadol ním rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o náhrade trov konania a ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúcej sa povinnosti zaplatať súdneho poplatku. Vecou samou nie je rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania a takéto rozhodnutie nie je ani konečným rozhodnutím vo veci samej, resp. ktorým sa konanie končí (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1353 až 1356). Prípustnosť dovolania preto z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodiť.

24. So zreteľom na uvedené dovolací súd neprípustné dovolanie žalovaného preto odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

25. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.